

Tlačová správa

Prieskum konjunktúry Slovensko 2024

Ekonomické obavy európskych investorov / Vývoj dopytu a nedostatok kvalifikovaných pracovníkov na kritickej úrovni

(Bratislava – 17. apríl 2024) Európski investori na Slovensku vnímajú útlm aktuálnej ekonomickej situácie a neočakávajú žiadne zlepšenie. Podľa nedávneho prieskumu, na ktorom sa zúčastnilo približne 100 spoločností, sú skeptickejší aj v otázke vlastného podnikania, ako tomu bolo v koronovom roku 2020. Najväčšie riziká predstavuje slabý dopyt a napätá situácia na trhu práce. Tri zo štyroch firiem by napriek tomu opäť investovali na Slovensku.

- Nízke očakávania týkajúce sa hospodárstva ako celku, ako aj vlastnej obchodnej situácie spoločnosti
- Nedostatok kvalifikovaných pracovníkov zostáva záťažou
- Obavy o smerovanie hospodárskej politiky krajiny

Hospodárska situácia a očakávania

Hodnotenie slovenskej ekonomiky je po hospodársky ťažkom roku 2023 opatrenejšie. Približne 57 % opýtaných spoločností síce hodnotí súčasnú ekonomickú situáciu ako uspokojivú, ale každý tretí (33 %) ako zlú. Výhľad na ďalší vývoj hospodárstva ako celku zostáva ešte opatrnejší. Tu je pomer medzi optimistickými a pesimistickými očakávaniami negatívny (-38%). "Naposledy sa spoločnosti takto negatívne pozerali do budúcnosti v čase vypuknutia pandémie koronavírusu," komentuje Peter Lazar, prezident AHK Slowakei.

Vyššia miera spokojnosti prevláda pri hodnotení vlastnej podnikateľskej situácie. Za dobrú ju považuje tretina respondentov (34 %) a len šesť percent má negatívny názor. Očakávania dôveryhodnosti v porovnaní s minulým rokom poklesli. Takmer každá tretia firma (31 %) zostáva optimistická. Pomer medzi pozitívnymi a negatívnymi podnikateľskými očakávaniami však skĺzol do mínusu – s mínus štyrmi percentami je v skutočnosti o jeden percentuálny bod horší ako na začiatku pandémie.

Pokles optimizmu sa prejavuje aj v ďalších ukazovateľoch. Len 36 % investorov očakáva zvýšenie celkového obratu; tento podiel bol nižší len v roku 2009, teda v roku globálnej finančnej krízy. Pri personálnych (-3 %) aj investičných plánoch (-7 %) firmy očakávajú skôr pokles ako nárast. "Vzhľadom na vysoký konkurenčný tlak vo svete je pokles investícií znepokojujúcim signálom," hovorí Lazar.

Mzdové náklady

Po tom, čo účastníci prieskumu očakávali výrazný nárast mzdových nákladov už v predchádzajúcom roku, spoločnosti očakávajú, že rast zostane na vysokej úrovni aj v tomto roku. V priemere sa očakáva nárast mzdových nákladov o necelých 8 %. "Je to dôsledok dvoch rokov rekordnej inflácie a dlhodobého nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily", poznamenáva Bettina Trojer, obchodná radkyňa Rakúskeho veľvyslanectva na Slovensku. Polovica firiem (52%) zároveň

považuje mzdové náklady za hlavné riziko pre rozvoj podnikania v nasledujúcich dvanástich mesiacoch.

Riziká: trh práce, dopyt a hospodárska politika

Jednou z najväčších hrozieb pre hospodársky rozvoj v nasledujúcich dvanástich mesiacoch je pre účastníkov prieskumu nedostatok kvalifikovaných pracovníkov (58%). To spôsobuje nielen spomínaný nárast mzdových nákladov, ale ovplyvňuje aj bežnú prevádzku a v neposlednom rade vedie k tomu, že štyri z desiatich firiem (39 %) znižujú svoje investičné zámery. „Polovica opýtaných spoločností na to reaguje zvýšenou automatizáciou a digitalizáciou, ale aj investíciami do ďalšieho vzdelávania," dodáva Bettina Trojer.

Účastníci prieskumu považujú pokles dopytu (57 %) za takmer rovnako veľkú hrozbu pre ich podnikanie. „Firmy teda počítajú s pokračovaním krízy domáceho a zahraničného dopytu," vysvetľuje Peter Lazar.

Pre polovicu opýtaných investorov (49 %) predstavuje súčasný kurz hospodárskej politiky riziko pre ich podnikateľské aktivity na Slovensku.








Zväzok voči Slovensku ako miestu podnikania

Z pohľadu európskych investorov Slovensko charakterizuje predovšetkým členstvo v EÚ, infraštruktúra pre IKT a distribúciu energie, platobná disciplína, dostupnosť a kvalita miestnych dodávateľov ako aj podmienky financovania. Spokojnosť s dodávateľským prostredím sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšila. „Hustá sieť dodávateľov na Slovensku je pre firmy dobrým stavebným prvkom pre rôznorodú dodávateľskú infraštruktúru," dodáva obchodná radkyňa Trojer. "Potešujúca je nielen kvantita, ale aj kvalita."

Z hľadiska negatívne hodnotených kritérií je zrejma nespokojnosť s nedostatkom kvalifikovanej pracovnej sily a hospodársko-politickými rámcovými podmienkami. Predovšetkým v oblasti boja proti korupcii, právnej istoty, transparentnosti verejného obstarávania a predvídateľnosti hospodárskej politiky udelili opýtaní investori citelne horšie známky ako v predchádzajúcom roku. "Hodnotenia investorov z iných krajín EÚ určite poskytujú rôzne indície pre opatrenia hospodárskej politiky vo volebných programoch strán pre voľby do Európskeho parlamentu," hovorí prezident AHK Lazar.

Prevažná väčšina opýtaných zahraničných spoločností spomedzi iných európskych krajín (75%) by si aj dnes vybrala Slovensko ako miesto svojho investovania.

Technické parametre prieskumu

- Obdobie prieskumu: február/ marec 2024
- Okruh účastníkov: podniky, ktoré pôsobia na Slovensku, z toho 80 % je vlastných subjektmi z iných európskych krajín
- Počet účastníkov: 101 firiem
- Účasť podľa sektorov: priemysel (44 %), obchod (17 %), služby (40 %)
- Organizátori:
 -  ADVANTAGE AUSTRIA v Bratislave
 -  AHK Slowakei
 -  Francúzsko-slovenská obchodná komora
 -  Taliansko-slovenská obchodná komora
 -  Holandská obchodná komora v Slovenskej republike
 -  Švédská obchodná komora v Slovenskej republike
 -  Slovensko-rakúska obchodná komora

Pre podrobnejšie rozhovory sú Vám k dispozícii:

AHK Slowakei

Markus Halt

Zastupujúci výkonný riaditeľ

+421 902 918 258

halt@ahk.sk

ADVANTAGE AUSTRIA

Mag. Bettina Trojer

Obchodná radkyňa Rakúskeho veľvyslanectva

+421 2 59 10 06 00

bratislava@advantageaustria.org